

RAPORT

24. ČERVENA 2008

ZPRAVODAJSKÝ

Zchátralou stavbu koupil Děkov od církve za 200 tisíc

PROJEKT OBCE ZACHRÁNÍ FARU

DĚKOV. Obec Děkov už je majitelem fary, v níž by mělo vzniknout kulturní a společenské středisko s expozicí o historii, přírodě a životě v Děkově. Římskokatolická církev ji v posledních letech už nevyužívala, předtím ji pronajímala k bydlení. Faru však nechala absencí údržby dojít do takového

Fara v Děkově v pohledu ze zahrady.

stávu, kdy se v jedné místnosti propadl strop, dřevo je napadeno dřevomorkou, střecha děravá a statika narušená. Projekt obce představuje pro nádhernou stavbu z konce 19. století záchranu.

Fara není překvapivě zapsána na seznamu kulturních památek. Ukrývá však nádherné prostory, z nichž některé bývaly vymalovány. Zvláště v místnosti, do které děravou střechou nejvíce zatékalo, prosvítá pod smytlým nátěrem původní členitá vý-

malba. S ohledem na havarijný stav stanovil znalec hodnotu fary na 70 tisíc korun.

„Za faru a pozemek jsme zaplatili 200 tisíc korun. Bylo potřeba nechat vyhotovit geometrický plán, který část pozemku oddělil z důvodu dohodnuté maximální ceny, kterou jsme schválili v zastupitelstvu. Původně byl k faře pozemek o rozloze 1398 m², koupili jsme ale jen 1102 m². Zbytek pozemku zůstal ve vlastnictví církve.“ říká starostka Alena Kozáková. Jednání s arcibiskupstvím nebylo zpočátku snadné, původně chtělo za nemovitost půl milionu korun. „Poté, co objekt na vlastní oči zhlédli a byli seznámeni s našimi záměry, začalo se hovořit o částkách, které už pro nás byly přijatelné. Půl milionu bychom neměli.“

Obec se začala koupi fary zabývat v červnu minulého roku. „Vyplývalo to z potřeb obce. Zpracovávali jsme strategický plán Děkova, rozdali občanům dotazníky a o jejich potřebách se s nimi bavili. Z některých odpovědí vzešlo, že tady lidem chybí místo ke společnému setkávání. Fara je prostor-

ná pro uskutečnění všech našich záměrů. Proto se zde budou moci občané setkávat, ale i vidět a spolupracovat na našem projektu Od vědomí ke kořenům. Souběžně pracujeme na projektu Děkov pátrá po své historii,“ říká starostka. Záměrem obce je vybudovat v podkroví výstavní expozici o historii obce s využitím pramenů od bývalých německých obyvatel odsunutých po druhé světové válce, a v přízemí společenskou místnost, knihovnu, kanceláře obecního úřadu a zasedací místnost.

„V tuto chvíli začneme s vyklíčením, uvnitř je spousta nepořádku od starých matrací až po pneumatiky. Cennější věci si pochopitelně necháme, žádný hodnotný nábytek uvnitř není, ale v jedné skříni zůstalo torzo farního archivu. Některé drobnosti z půdy bychom mohli vystavit v budoucí expozici,“ přibližuje Alena Kozáková. Úklidové práce a další drobné úpravy si obec zajistí svépomocí, na rekonstrukci a nové využití je však potřeba zpracovat projekt. Jeho součástí bude zaměření, statický, radonový, geologický a sanační průzkum a průzkum krovu. Projekt zpracuje projektant Karel Endyš a obsahovat bude i návrh na obnovu návsi. Do té totiž fara zasahuje.

Na jeho realizaci chce Děkov získat finanční prostředky z Evropské unie. „Ve vybraném programu můžeme získat až devadesátiprocentní dotaci. Uzávěrka pro podávání žádostí je 31. října,“ uzavírá starostka.

Markéta Polívková

RAPORT

5. KVĚTNA 2009

ZPRAVODAJSTVÍ, INZERCE

V podkroví vznikne expozice plná příběhů zdejších rodáků NA FARU DOSTALI PĚT MILIÓŇŮ

DĚKOV. Děkovská fara, kterou obec loni koupila za 200 tisíc korun od římskokatolické církve, se ještě v letošním roce dočká ochrany. Projekt na opravu zanedbané a zchátralé historické budovy uspěl v dočasném řízení a obec na něj získala pětimiliónovou dotaci. Díky ní se mohou zrealizovat všechny stavební úpravy, které zajistí její statiku a odstraní poruchy, kvůli nimž stavba praská. Fara sice není zapsanou kulturní památkou, obec ale při záchraně objektu s památkáři spolupracuje. Chce v maximální možné míře zachovat její původní tvář.

Pro Děkov, který má se svými obecními částmi Vlkov a Nová Ves celkem 206 obyvatel, je získání pětimiliónové dotace obrovským úspěchem. Úspěch je o to mimořádnější, že se týká bývalé církevní stavby a projektu, který hledá ztracenou paměť vesnice, jež má spojitost s odsunem německého obyvatelstva. „Rekonstrukce fary je jednou z částí našeho projektu Od vědomí místa ke kořenům, jehož koordinátorem je místostarosta Petr Zelenka. Dotace z Programu rozvoje venkova ČR, kterou jsme na faru získali, je devadesátiprocentní. Přesná částka je 5 025 999 korun. Protože to jsou peníze z evropského fondu, jsou pravidla taková, že se musí projekt nejdříve zafinancovat a teprve po vyúčtování je dotace vyplacena. To by bylo pro náš

rozpočet náročné, takže využijeme možnost dílčího financování. První část dotace dostaneme už letos na podzim a druhou v květnu příštího roku,“ přibližuje starostka Alena Kozáková.

V tuto chvíli se obec chystá vypsát výběrové řízení na dodavatele stavby. Ve výběrové komisi zasedne kromě zastupitelů a vybraných občanů i Karel Endyš, který projekt na rekonstrukci zpracoval. „Fara je velmi zajímavý objekt, bohužel velmi zanedbaný. Dlouhodobě do ní teklo jak horem, tak spodem. Technické problémy, které z toho vyplynuly, jsou stejné jako u jiných rekonstruovaných budov. Projektování bylo atypické jen v tom, že se postupovalo tak, aby se zachovalo vše, co zachovat jde, a bylo co nejvíce zachováno původní řešení a tvář stavby, především tvarování fasády se všemi detaily,“ říká Karel Endyš.

Děkovská fara z pohledu od návsi.

Foto - peg-

Největším problémem fary je dřevomorka, kterou jsou stropní konstrukce napadeny tak silně, že se v jedné z místností strop propadl. V první etapě rekonstrukce, na niž je určena dotace, se kromě stropních konstrukcí kompletně opraví střecha, komíny, svážou se popraskané klenby a štitová stěna, vymění okna a patrně dojde i na opravu podlah a vnitřních omítek a instalaci inženýrských sítí. „Práce by mohly začít někdy kolem letních prázdnin. To už bychom také mohli vědět, jestli jsme uspěli i s žádostí o dotaci na druhou etapu, kterou jsme podali na Středočeský kraj v rámci Fondu rozvoje obcí a měst. Kdybychom dostali i druhou dotaci, byla by fara už v příštím roce komplet opravená,“ říká starostka.

Fara je přízemní stavba, je ale natolik prostorná, že do ní může obec umístit vše, co zamýšlela. V přízemí vznikne knihovna, prostory zájmových setkání občanů, přednášek a zázemí obecního úřadu, který se sem přestěhuje z požární zbrojnice. Využití ale bude i sklep a podkroví. „Ve sklepe vznikne malá scéna pro hudební a divadelní představení a hodovna. Ta bude v prostoru, kde se zachová původní pec. Podkroví využijeme na naši expozici. Vystavíme v ní předměty, které se na fare našly a stojí za to vystavit. Pro náplň expozice budeme čerpat z výsledků našeho dalšího

projektu Historie. V něm shromažďujeme informace o osudech našich rodáků,“ přibližuje starostka.

Příběhy děkovských obyvatel shromažďuje především Eva Zelenková. Kromě pamětníků, kteří v Děkově žijí, se obec snaží navázat kontakty i s bývalými německými obyvateli, kteří byli po druhé světové válce vyhnáni. „Před nedávnem jsme poslali do Německa šest dopisů bývalým obyvatelům. Na většinu z nich jsme dostali kontakty od pana Strasse, rodáka z Vlkova. Žil tu až do roku 1968, pak se odstěhoval do Německa. On je jeden z mála, kdo si bývalé obyvatele pamatuje a na některé z nich má i kontakty. Už nám přišla první odpověď,“ říká Eva Zelenková. **Markéta Hartlová**

RAPORT

22. ZÁŘÍ 2009

ZPRÁVODNÍ

Stavební firmu čeká velký oříšek – rozebrat mozaikovou dlažbu

FARA UŽ MÁ NOVOU STŘECHU

DĚKOV. Děkovská fara se od 7. července neustále mění. Na začátku prázdnin nastoupila stavební firma na první etapu její kompletní rekonstrukce. V tuto chvíli už má nový krov i střešní krytinu a v přízemí se začíná s betonováním podlah. Na první část rekonstrukce obec získala pětimiliónovou dotaci z Programu rozvoje venkova, celkem bude proinvestováno 5 584 tisíce korun.

Při výběrovém řízení obec oslovila pět firem, nabídku jí poslaly dvě. Devítičlenná komise vybrala nabídku rakovnické firmy Investice a stavební práce Tomáše Otruby. „Výběrové řízení bylo na obě fáze rekonstrukce, tedy na celou zakázku. Na druhou fázi už jsme zkusili dotaci získat, bohužel jsme v krajském FROMu vybráni nebyli. Z Programu rozvoje venkova jsme dostali maximální částku pět miliónů, které můžeme v období 2007–2013 z programu získat,“ vysvětluje starostka Alena Kozáková.

Jednou z podmínek při výběrovém řízení, byla zkušenost firmy s opravou památkových objektů. Vybraná společnost na-

příklad dělala fasádu zámku v Dobříši či kostela v Srbči nebo statické zajištění nádvorních staveb u kostela ve Mšeci. „Zámek Dobříš, byla krásná práce a dopadla dobře. Řekl bych, že to byla naše zatím nejhezčí a nejzajímavější práce. Co se týče děkovské fary, tak už jsme se setkali s objekty v podobném stavu. Je to určitě těžká zakázka. Je to starý objekt a spousta práce, jelikož se má zachovat určitý ráz stavby. Aby to šlo rychle, museli jsme na faru nasadit hodně lidí. Spousta věcí se totiž musí dělat ručně bez použití strojů,“ přibližuje majitel firmy Tomáš Otruba.

Největším problémem fary byl četný výskyt dřevomorky, proto se musely veškeré trámy, celý krov a dřevěné podlahy zlikvidovat. Jelikož je dřevomorka téměř nezníčitelná, musí být veškeré dřevo převezeno na skládku. Kromě dřevomorky ale byla fara i královstvím červotoče a tesaříka. Dalším problémem bylo vlhko a plíseň. „Zdi už jsou všechny oklepané a měli jsme štěstí na dobré klimatické podmínky, takže začaly dobře vysychat. Problém byl také se štítem, který byl celý prasklý, proto se musel zbourat a postavit nový. Nejhorší to bylo, když byly hotové všechny bourací práce a z fary zůstaly jen obvodové zdi, to byl opravdu smutný pohled. Teď, když už má zase štít a celou střechu, je to zase ve- selejší,“ přibližuje starostka.

Nyní má stavební firma před sebou jeden z největších oříšků. Na chodbách je totiž položena nádherná mozaiková dlažba, kterou je potřeba rozebrat a poté položit zpátky. „Bojím se, jestli se nám to podaří. Je možné, že se začne dlažba lámat a žádné náhradní kusy k dispozici nejsou. Zachovat ji, je opravdu náročný úkol,“ přiznává Tomáš Otruba.

První etapa rekonstrukce bude dokončena začátkem března. Jelikož podmínkou dotace je projekt zafinancovat nejprve celý ze svého, musela si obec vzít úvěr. „Oslovili jsme čtyři peněžní ústavy a nejvýhodnější podmínky nám nabídla Česká spořitelna. Využili jsme tedy jejího krátkodobého investičního úvěru, který je splatný k 31. červenci 2010. Půjčili jsme si 3,5 miliónu korun s úrokem 2,63 procenta. Zatím jsme ho ještě čerpat nezačali,“ vysvětluje Alena Kozáková.

Rozpočet druhé etapy je kolem pěti miliónů korun, kromě stavebních úprav však zahrnuje i nákup vybavení. Připomeňme jen, že po rekonstrukci se fara stane hlavním centrem Děkova. Přemístí se do ní obecní úřad, knihovna, vznikne zde společenská místnost a v podkroví kulturní a společenské středisko s expozicí o historii, přírodě a společenských souvislostech života v obci.

Markéta Hartlová

Stavební firma momentálně pracuje na podlahách v přízemí fary. Foto -peg-

Získali pětimilionovou dotaci, SZIF však zamítl její proplacení **FARA JE OPRAVENÁ, OBEC BEZ PENĚZ**

DĚKOV. Na výtce, která se jeví jako nelogická, nyní stojí vyplacení pětimilionové dotace, již přislíbil Státní zemědělský intervenční fond na 1. etapu rekonstrukce děkovské fary. Obec Děkov byla v loňském roce se svojí žádostí o dotaci úspěšná, vyhlásila výběrové řízení na dodavatele stavby, které vyhrála rakovnická firma ISP. Firma zahájila stavební práce a vše probíhalo jako na drátkách. Ovšem jen do chvíle, než obec v listopadu 2009 podala na SZIF žádost o předběžnou platbu, aby mohla firmě uhradit fakturu za provedené práce. Několik měsíců se nic nedělo, v lednu tedy obec svoji žádost urgovala a až 2. února se jí dostalo odpovědi. SZIF jí v dopise o několika větách oznámil: „Předložená dokumentace k zadávacímu řízení obsahovala nedostatečně specifikovaná dílčí kritéria pro hodnocení nabídek. Oznamujeme vám proto, že byla dnešním dnem ukončena administrace uvedeného projektu.“

„Vůbec jsme nerozuměli, co to znamená. V zadávacím řízení jsme byli opravdu dů-

slední. Bylo první takového rozsahu v naší obci. Zprostředkovatele dotace jsme žádali, aby nám poskytl materiály, které stanovují jak postupovat. Místo toho nám na SZIFu doporučili, ať si na to najmeme firmu. Nakonec nám pomohlo až město Rakovník, které už mělo zkušenosti. Kritéria, která budou při výběrovém řízení hodnocena, jsme projednávali a odsouhlasili na veřejném jednání zastupitelstva. Protože nám nepřipadá rozumné posuzovat nabídky jen podle ceny, stanovili jsme jako jedno z kritérií, že firma musí mít zkušenosti s rekonstrukcí historických objektů,“ říká místostarosta Děkova Petr Zelenka.

Fara sice není zapsanou památkou, nikdo však nemůže pochybovat o tom, že je historickým objektem. Proto se zdá být logické, že obec stojí o to, aby tak na ni bylo při rekonstrukci pohlíženo. A u stavební firmy, která má s tímto typem staveb zkušenosti, se předpokládá, že ví, jak k historické budově přistupovat. Ne však SZIFu. Podle něj tím obec porušila zákon

o veřejných zakázkách, jelikož se jedná o diskriminační kritérium. Po několika telefonických hovorech Děkovští zjistili, že větou: Dnešním dnem byla ukončena administrace projektu, bylo jinak řečeno: Dotaci vám nevyplatíme. Pro obec velikosti Děkova obrovská rána. Navíc přišla ve chvíli, kdy

už k dokončení první etapy rekonstrukce chybělo jen málo.

„Výběrové řízení jsme připravili pečlivě, k jeho průběhu neměl nikdo žádné pochybnosti, ani firmy, které byly poptány, nebo se ho zúčastnily. Žádná z nich nepovažovala kritéria za diskriminační. Výběrovou komisi tvořilo devět lidí, kromě zastupitelů i projektant a čtyři občané. K žádnému pochybení podle nás nedošlo, proto jsme na vyjádření SZIFu reagovali dopisem s žádostí o přehodnocení rozhodnutí,“ popisuje další kroky místostarosta. Za necelý měsíc obdržela obec další nepříliš radostnou odpověď.

Právní oddělení SZIFu předchozí verdikt potvrdilo. Tentokrát již byly konkrétní důvody uvedeny. Oddělení se vyjádřilo, že dvě kritéria v zadávací dokumentaci jsou nepřipustná, a sice zkušenost firmy s realizací rekonstrukcí historických objektů a kvalita zpracování podané nabídky. V dopise jsou mimo jiné uvedeny různé příklady, která kritéria zákon považuje za nevhodná.

Nejúsměvnější s ohledem na historické objekty působí například toto – kvalifikační předpoklady s důrazem na schopnost realizace navržené technologie. V praxi to znamená, že pokud chcete například postavit krov z ručně tesaných trámů a bez použití hřebíků, nemůžete firmu posuzovat podle toho, jestli podobnou technologii někdy prováděla a je schopna ji zrealizovat.

„Nadále si stojíme za tím, že jsme nikoho nediskriminovali. Obrátili jsme se na nového ministra, jinou možnost odvolání nemáme. Žádáme ho, aby udělil výjimku. Celá situace začíná být velmi závažná. Nijde jen o peníze, ale o celý projekt Od vědomí místa ke kořenům, jehož nejnáročnější částí je právě záchrana fary. Projekt už má za sebou řadu úspěchů, máme spoustu informací a příběhů od sudetských Němců, překládáme německou kroniku, opravili jsme drobné památky... Daří se nám naplňovat jeho cíle. Kvůli problémům s dotací ale bohužel aktivity projektu ztrácejí veřejnou podporu občanů,“ uzavírá Petr Zelenka.

Markéta Hartlová

Fara je po realizaci 1. etapy rekonstrukce zachráněná. Obec doufá, že jí pomůže ministr a slíbená dotace bude proplacena. Foto - peg-

RAPORT

ÚTERÝ 24. SRPNA 2010

Co nezničila válka, dorazí úředník

GLOSA

Území bývalých Sudet zasadila druhá světová válka pořádnou ránu. Nejprve se z vesnic museli vystěhovat Češi, po válce zase Němci. Následovalo rabování, dosídlování, léta chátrání, demolice... Dnes vládne v mnohých sudetských vesnicích zvláštní odtažitá atmosféra. Vesnice se dnes se svojí minulostí nesrovnaly.

Stejnou železnou kouli s tebou vláčel i Děkov, předloni se ale toto břímě začalo pomalu zmenšovat. Zastupitelstvo zpracovalo zajímavý a na Rakovnicku nevidaně zpracovaný projekt Od vědomí místa ke kořenům. Jeho středobodem se měla stát bývalá fara. Její rekonstrukce dávala projektu ještě větší smysl. Fara se měla stát nejen místem smíření s minulostí, díky expozicí o historii obce, ale i místem symbolizujícím budoucnost. Navíc projekt znamenal pro ohroženou památku jistotu záchrany. Když Dě-

kov získal na rekonstrukci fary dotaci, byla to pro mne jedna z nejpozitivnějších zpráv roku. Evropská unie ukázala, že má smysl. Dala malé sudetské vesnici šanci ukázat, že má na to zrealizovat i velké plány.

Jenže do slibně se rozjíždějícího projektu vstoupil úřednický aparát. To, že Děkov chtěl, aby firma, která záchranu fary provede, měla s rekonstrukcí historických objektů zkušenosti, vyhodnotili úředníci jako diskriminační kritérium. Chátrající fara léta nikoho nezajímala, a když konečně Děkovští prohlédli a rozhodli se ji zachránit, nastoupí úředníci s tím, že u historických staveb není důležité, aby je opravovala firma se zkušeností.

A výsledek? Místo toho, aby si místní říkali: Je dobře, že jsme takový krásný objekt zachránili, si myslí, že ho možná měli raději nechat spadnout. Taková lhostejnost znamená záhubu nejen pro památky, ale i pro celé bývalé Sudety, které pod tíhou lhostejnosti trpí už dost dlouho.

Markéta Hartlová

RAPORT

9. LISTOPADU 2010

POPRVÉ SI PROHLÉDLI ZACHRÁNĚNOU FARU

DĚKOV. Takovou účast jako v roce 1924 mohli o státní svátek 28. října v Děkově sotva trumfnout. Když se totiž 1. června 1924 pomník obětem 1. světové války odhaloval a žehnal, přijelo na slavnost více než tisíc lidí. Nyní se Děkovští sešli u pomníku opět. Tentokrát mu farář žehnal po jeho zrestaurování. „Tisíc lidí se pochopitelně nesešlo, ale účast byla dobrá a musím říct, že nás zájem lidí velmi potěšil,“ přibližuje starostka Děkova Alena Kozáková.

Žehnání pomníku a uctění památky válečných obětí ale bylo jen jedním z bodů pestrého odpoledního programu. Zahájen byl ve 13 hodin seminářem v Hostinci Pod Kaštany. Zde se návštěvníci dozvěděli, jak probíhá realizace projektu Od vědomí místa ke kořenům, s nímž obci pomáhá občanské sdružení Antikomplex. „Už se nám podařilo shromáždit spoustu materiálů a informací o historii naší obce. Výsledky bádání jsme lidem představili. Na sále byly vystaveny i některé historické fotografie a dokumenty a také současné snímky památkově hodnotných staveb a křížků, z nichž některé jsme v loňském a letošním roce restaurovali. Na setkání ale byla nejdůležitější diskuse. Chceme, aby se občané na obsahu budoucí expozi-

ce o obci podíleli, proto měli možnost říci své tipy, co by v expozici mělo být. Všechny nápady jsme zaznamenali,“ říká starostka. Namátkou zazněly náměty přiblížit řemesla, která v obci fungovala, či objekty, které byly zbourány.

Od 16 hodin se v kostele sv. Jana Křtitele konala bohoslužba slova a vystoupení pěveckého sboru Rosničky. I to byla pro místní velká událost. Kostel byl totiž otevřen po dlouhé době a mnozí Děkovští v něm byli poprvé v životě. Ze svatostánku se přesunul průvod k pomníku, kde mladí hasiči položili věnec a starostka přítomným přiblížila, jak probíhalo slavnostní odhalení pomníku v roce 1924. Zpráva o této události byla přeložena z němčiny a patří k in-

formacím, které se podařilo shromáždit díky projektu Od vědomí místa ke kořenům. Díky ní jsou také známa jména padlých, proto mohla být na pomník při restaurování znovu vrácena pamětní deska se jmény obětí.

Další materiály projektu byly pro zájemce přichystány na faře. Ta prochází rekonstrukcí a právě v jejím podkroví bude instalována zmíněná expozice. Uzavřena je zatím první etapa oprav. Už nyní je ale vidět, jak velký kus práce byl na záchraně budovy proveden. Fara má novou střechu, okna, opravené štíty, v nichž byly velké trhliny, a z části jsou opraveny i interiéry. Tečkou slavnostního odpoledne bylo grilování v hospodě.

Markéta Hartlová